

Stockholm 27 augusti 2007

Till Finansdepartementet

Remissvar Fi2007/1041 - PM om kompletterande bestämmelser till EG-förordningen om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel

De svenska insamlingsorganisationerna har sedan 1991 ett gemensamt branschorgan vid namn Frivilligorganisationernas Insamlingsråd – FRII. Rådets 78 medlemmar är Sveriges stora insamlare såsom Röda Korset, Greenpeace, Amnesty International, Lutherhjälpen, Rädda Barnen, Unicef Sverige, Cancerfonden, Plan Sverige, Sjöräddningssällskapet och Frälsningsarmén. Ett antal handikapporganisationer ingår också.

FRIIs uppgift är att verka för ett gynnsamt klimat i vårt land för frivilligarbete och för insamling bland allmänheten. FRII vill att lagen ändras så att ideella gåvor och bidrag blir avdragsgilla i privatpersoners och företags självdeklarationer. FRII arbetar för bättre villkor för insamlingsorganisationerna hos branschens leverantörer. Vidare vill FRII slå ner på den oseriösa insamling som idag sker på gator och torg, via brev, telefon och Internet. Vi har antagit etiska riktlinjer för insamling bland allmänheten. Nyckelord i etisk insamling är respekt, öppenhet, kvalitet och engagemang.

En annan uppgift för FRII är att utbilda landets insamlare och att höja kvaliteten i insamlingsarbetet. FRII deltar i opinionsbildning inom dessa områden samt organiserar seminarier och erfarenhetsutbyte. Kort uttryckt verkar FRII för etisk och professionell insamling.

Nyligen har FRII antagit en Kvalitetskod för att ytterligare bygga förtroende och säkra trovärdighet för landets insamlingar. Detta är ett instrument för självreglering. Organisationerna lämnar från år 2010 en kodrapport där det beskrivs hur organisationen följer koden. Den nya koden har införlivat de etiska riktlinjer som nämns ovan. Status för FRIIs mall för årsredovisning har höjts på så sätt att den döpts om till Styrande riktlinjer för årsredovisning och hänvisning till dem dessutom införts i FRIIs stadgar. På dessa sätt har FRII stärkt kvalitetsarbetet i insamlingssektorn på senare tid.

FRII är kritiskt till förslagen i denna PM vad avser tillämpningen på de idéburna organisationerna som under kontroll samlar in pengar hos allmänheten. FRII tycker vidare att det är en brist att inga som helst försök till samråd gjorts från departementet med de insamlande organisationerna eller deras företrädare samtidigt som samråd enligt denna PM förekommit med andra aktörer.

FRII noterar att den aktuella förordningen öppnar för undantag för ideella organisationer, och det är ett mysterium varför departementet väljer att inte förorda ett sådant undantag.

FRII anser att Sverige i ett vidare perspektiv bör arbeta för att EG-förordningen ska tillåta mycket mer generösa undantag för gåvor till ideella organisationer både inom ett lands territorium och mellan medlemsstater. Taket på 150 euro måste tas bort.

En rad kontrollmekanismer finns idag inom svensk insamling/fundraising. Ca 500 st kontrollerade insamlingskonton – sk 90-konton – är i drift genom Stiftelsen för Insamlingskontroll – SFI. Se www.insamlingskontroll.se
Krav finns på att dessa organisationer årligen ska granskas av kvalificerad revisor. De största insamlingsorganisationerna är medlemmar i intresseorganisationen FRII och har som sådana att följa en särskild mall för sin årsredovisning (Styrande riktlinjer, se ovan).

På sid 17 i PMen hävdas att sådana instanser som nämns i artikel 18 saknas i Sverige. Detta är fel. Organisationer med 90-konto är underkastade särskilda redovisningskrav och externa revisionskrav. SFI är dessutom ett självständigt icke-statligt organ för kontroll av insamling.

I sakfrågan vill FRII bestämt hävda att det är relativt vanligt med anonyma gåvor till ideella ändamål och att de förekommer i betydande omfattning. Givaren vill inte alltid av olika skäl skylta med sitt namn. En anonym gåva ställer inga krav utan är vanligen medel som organisationen sätter in där de för tillfället bäst behövs i verksamheten. Det finns en tradition av förekomst av anonyma gåvor i vårt land. Det vore synnerligen olyckligt om möjligheten att skänka anonymt avskaffas eller försvåras. Det skulle betyda att bidragen till organisationerna minskar och att arbetet för de goda ändamålen hämmas.

Rent konkret innebär detta att det blir mindre pengar till projekt för utsatta barn i Bangladesh, till åtgärder för att skapa ett renare Östersjön, till arbetet mot tortyr och dödsstraff och till att rädda människor i sjönöd längs våra kuster.

FRII hade gärna sett ett försök till konsekvensanalys i denna PM vad avser effekterna på den ideella sektorn. FRII deltar gärna i en sådan studie.

Sammanfattningsvis begär FRII att Sverige tillämpar de undantag som förordningen öppnar för. FRII önskar också att regeringen arbetar aktivt för att ytterligare undantag ska ges till de ideella insamlande organisationerna så att flödet av gåvor inte försvåras.

Det blir långtgående negativa effekter på svensk insamling/fundraising om förslagen i denna PM förverkligas.

Erik Zachrison
Generalsekreterare FRII
0708-773180